

Arnhem/Nijmegen
13 februari 1984.

P E R S B E R I C H T
van de 'Vrienden van de KEMA'.

Betreft: Radioactieve-afval-affaire bij de nv KEMA te Arnhem.

In de periode 1956-1972 is er radioactief afval op het terrein van de nv KEMA gestort. Hoewel dit jaren voor 1978 reeds bij de overheid bekend was heeft zij toen pas na de landelijke publiciteit actie ondernomen.

Het duurde vervolgens 4 jaar vooraleer de opgraving gerealiseerd werd.(1982).

Inmiddels is door de Minister verslag uitgebracht aan de Tweede Kamer.
(3 jan 1984, Tweede Kamer, vergaderjaar 1983-1984, 15435, nr.10)

Hoewel hierin enkele nieuwe -voor de KEMA belastende- uitspraken, vinden wij dat nog steeds wordt geprobeerd de zaak te bagatelliseren.

Dat blijkt uit het volgende:

- Het duurt tot de dag van vandaag voort om deze zaak tot op de bodem uitgezocht te krijgen. Antwoorden laten onnodig lang op zich wachten.
- Belangrijke terugreken-exercities voor wat betreft de radioactiviteit van het afval kunnen onvoldoende worden gerealiseerd. Dit komt omdat de KEMA de opgegraven zakken de eerste zes weken van de opgraafoperatie niet voorzien heeft van etiketten met daarop vindplaats en datum. Zoals de KEMA dat noemde had zij hiervan niet eerder de wenselijkheid onderkend. Een klinkklare leugen aangezien wij dat als 'Vrienden van de KEMA' in 1982 bij de Raad van State hadden geëist.
- Bepaalde belastende vondsten worden bij herhaling 'vergeten'. De Arnhemse Officier van Justitie, de heer Tideman, die de juridische aspecten van de zaak moest onderzoeken werd door top-ambtenaar de Bruin (sector straling van het Ministerie VROM) verkeerd voorgelicht. Deze ambtenaar was de kwalijkste vondsten zoals bestraalde buizen, het (hoog) verrijkte Uranium en de vondst van Radium 'vergeten' te vermelden. Wij kunnen ons nauwelijks voorstellen dat de heer de Bruin dit per ongeluk vergeten is. Zodoende zijn de verschillende instanties tot de conclusie gekomen dat juridisch de verschillende overtredingen verjaard zijn. De 'Vrienden van de KEMA' vragen zich oprecht af of een en ander ook nog de juiste conclusie is als alle gegevens (alle vondsten, opgraafplaats en daarmee begraafdatum, en verschillende wetten en voorschriften) gecombineerd worden.
- De 'Vrienden van de KEMA' zijn verder zeker van het feit dat als de overheid eerder opdracht had gegeven tot verwijdering meer zaken niet verjaard geweest waren, en bovendien de administratie van de KEMA nog bestaan had. (die na 15 jaar vernietigd zou zijn.)
- Zowel uit de opgraafmethode, gegraven werd binnen een geheel gesloten overkapping met luchtverversing en luchtfilters, uitgevoerd door vrijwillige werknemers in speciale pakken en speciale ademlucht-beschermende apparatuur, als uit de thans voorliggende antwoorden van de Minister van VROM blijkt zonneklaar dat het gevaar van het gestorte radioactief besmette laboratorium en constructieafval geen twijfels bestaan. Het was zeker niet geschikt om te dienen als speelmateriaal voor kinderen !

-De constatering dat zak 55000-2 maar liefst 77 microCurie stralingsdosis bevatte i.p.v. de toegestane hoeveelheid van 1 microCurie is intussen uit het verhaal van de Minister verdwenen.

Uit de hierboven genoemde punten mag duidelijk zijn dat de overheid heeft geprobeerd de zaak als relatief onbeduidend af te schilderen. Dat neemt niet weg dat een aantal zaken wél duidelijk zijn komen te liggen:

- zoals de falende controle-methoden van het KEMA-personeel, dat verantwoordelijk was voor de scheiding van gevaarlijk en ongevaarlijk afval
- de meetprocedures welke ten tijde van het storten zijn uitgevoerd, waren volstrekt ontoereikend.
- het afdekken van gestort materiaal met een laag zand is lang niet altijd gebeurd. De KEMA directie beweerde op een persconferentie nog dat het personeel zo goed zijn best heeft gedaan, waar het ging om het bewaken van de veiligheid bij het storten. Deze directie-uitspraak van 25-4-80 is inmiddels door de Minister tegengesproken in zijn meest recente antwoorden aan de Tweede Kamer. Hij schrijft namelijk dat "de afvalscheiding niet altijd optimaal gefunctioneerd heeft." Verder zijn interne regels en voorschriften overtreden.
- Intussen is ook duidelijk dat de Kernenergiewet is overtreden (voor zover zakken na 1970 zijn gestort.)

Hoewel dus een aantal zaken als de hierbovenstaande voor het eerst in de geschiedenis van de KEMA-affaire zijn toegegeven, zijn wij niet tevreden over het een en ander. Dit mag blijken dat de eerste 6 punten van dit persbericht.

Gezien de hele geschiedenis van deze affaire en de kennelijke onmogelijkheid deze zaak fatsoenlijk- en binnen een aanvaardbare tijd- af te handelen spreken wij ons afkeuren uit over de hele gang van zaken. Inmiddels bestuderen we de mogelijkheid om tegen de beslissing van de Officier van Justitie (om niet tot vervolging over te gaan) in beroep te gaan.

Verder zullen we contact opnemen met verschillende tweede kamerfracties, die deze zaak opnieuw in de kamer aan de orde kunnen stellen, omdat reeds eerder gestelde kamervragen in het geheel niet, onvolledig of te vaag zijn beantwoord. Het lijkt er op dat zeer grote belangen moeten worden afgeschermd. Een relatie tussen de uitkomst van de BMD en de reactie van de electriciteitsbedrijven hierop is niet onwaarschijnlijk!

namens de 'Vrienden van de KEMA'

